

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.001
Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.642
Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006
(Εγκύκλιος Αρ. 60)
Αρ. Τηλ: 22-601219

8 Αυγούστου, 2012.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
Γραφείου Προγραμματισμού και Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

**ΘΕΜΑ: Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων Νόμος του 2012
(Αριθμός 66(I) του 2012)**

Επιθυμώ να αναφερθώ στις πρόνοιες του περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων Νόμου του 2012 (εφεξής ο «Νόμος»), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2012, και να παραθέσω ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές ούτως ώστε ο χειρισμός διάφορων εκπρόθεσμων οφειλών επιχειρήσεων προς το κράτος (χρεών, τελών, φόρων κ.ά.) να μην αποτελεί κρατική ενίσχυση.

2. Σημειώνεται εν πρώτοις ότι οι πρόνοιες του κοινοτικού δικαίου για το θέμα της συνεχιζόμενης ανοχής του κράτους απέναντι σε μια επιχείρηση που δεν εξοφλεί τις οφειλές της προς αυτό έχουν επεξηγηθεί αναλυτικά τόσο στην Εγκύκλιό μου με αριθμό 45 και ημερομηνία 24 Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με τις πρόνοιες του κοινοτικού δικαίου για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τη διαγραφή χρεών, τελών, φόρων και άλλων οφειλών επιχειρήσεων προς τις δημόσιες αρχές, όσο και στην Εγκύκλιό μου με αριθμό 51 και ημερομηνία 7 Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Εκπρόθεσμες οφειλές επιχειρήσεων προς τις δημόσιες αρχές».

3. Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Νόμου, το οποίο προνοεί μεταβατικές διατάξεις, παρέχεται προθεσμία μέχρι τις 30/06/2013 για την καταχώριση αγωγής αν η βάση της αγωγής συμπληρώθηκε οποτεδήποτε πριν από την 01/07/2012. Ο όρος «βάση αγωγής» σημαίνει το σύνολο των γεγονότων που θεμελιώνουν το αγώγιμο δικαίωμα στο οποίο αφορά η αγωγή. Διευκρινίζεται εν προκειμένω ότι, εάν ο χρόνος μεταξύ της ημέρας κατά την οποία είχε συμπληρωθεί η βάση της αγωγής μέχρι τις 30/06/2013 είναι μικρότερος από τον δυνάμει του Νόμου χρόνο παραγραφής για το συγκεκριμένο δικαίωμα αγωγής, τότε ο χρόνος παραγραφής δεν είναι μέχρι τις 30/06/2013, αλλά είναι ο χρόνος παραγραφής όπως καθορίζεται από το Νόμο, κατά περίπτωση. Παρατίθεται παρακάτω ενδεικτικά ένα παράδειγμα:

...2/

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Νόμου, καμία αγωγή που αφορά σύμβαση δεν εγείρεται μετά την πάροδο 6 ετών από την ημέρα συμπλήρωσης της βάσης της αγωγής. Ας υποθέσουμε ότι ένας μισθωτής κρατικής γης σε βιομηχανική περιοχή παρέλειψε να καταβάλει το ετήσιο μίσθωμα τα τελευταία 10 χρόνια. Στην περίπτωση αυτή, για να μην παραγραφεί το δικαίωμα του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδιας Αρχής, να καταχωρίσει αγωγή για παράβαση σύμβασης μίσθωσης θα πρέπει να το πράξει μέχρι τις 30/06/2013. Εάν, όμως, ο μισθωτής σήμερα οφείλει ενοίκια πέντε ετών μόνο, τότε δεν ισχύει η τελική ημερομηνία 30/06/2013 για την παραγραφή του δικαιώματος έγερσης αγωγής, αλλά ισχύουν τα 6 χρόνια που προβλέπει το άρθρο 7 του Νόμου, δηλαδή αν υποθέσουμε ότι οφείλει μισθώματα για την περίοδο 2008-2012 (ήτοι πέντε χρόνια), και η συμβατική του υποχρέωση είναι να καταβάλλει ενοίκιο κάθε πρώτη του έτους, τότε η βάση της αγωγής ολοκληρώθηκε στις 02/01/2008 και το δικαίωμα του κράτους θα παραγραφεί στις 03/01/2014.

4. Επισημαίνεται σχετικά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 25 του εν επικεφαλίδι Νόμου, αυτός δεν εφαρμόζεται και δεν επηρεάζει υποχρεώσεις ή δικαιώματα που εμπίπτουν στο δημόσιο δίκαιο. Κατά συνέπεια, όσες οφειλές προς το κράτος ανάγονται στη σφαίρα του δημόσιου δικαίου εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου και δεν τίθεται ζήτημα παραγραφής των αγωγήτων δικαιωμάτων σε σχέση με αυτές. Εάν έχετε αμφιβολίες κατά πόσο οι οφειλές τις οποίες χειρίζεστε εμπίπτουν στη σφαίρα του δημόσιου ή του ιδιωτικού δικαίου, τότε θα πρέπει να απευθύνεστε στη Νομική Υπηρεσία για να γνωματεύσει επί τούτου.

5. Όπως γίνεται αντιληπτό, σε περίπτωση που το κράτος παραλείψει να καταχωρίσει αγωγές, μέσα στις προθεσμίες που ορίζει ο Νόμος, για τις οφειλές εκείνες οι οποίες εμπίπτουν στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου, τότε θα παραγραφεί αυτόματα το δικαίωμά του για έγερση αγωγής. Σημειώνεται συναφώς ότι η παραγραφή του αγωγήτου δικαιώματος διεκδίκησης των οφειλών μετά τις καθορισμένες προθεσμίες δε συνεπάγεται αυτόματα ότι οι Αρμόδιες Αρχές μπορούν να προχωρήσουν στη διαγραφή των εν λόγω οφειλών χωρίς να ικανοποιήσουν πρώτα το κριτήριο του ιδιώτη πιστωτή σε οικονομία αγοράς (Market Economy Creditor Principle), ήτοι να εξαντλήσουν όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους για εξασφάλιση των ποσών που τους οφείλονται. Αυτό συμβαίνει διότι, όπως γνωρίζετε, από την ημερομηνία προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το κοινοτικό δίκαιο υπερισχύει οποιουδήποτε ημεδαπού νόμου. Οι Αρμόδιες Αρχές οφείλουν να λάβουν μέτρα διασφάλισης του αγωγήτου δικαιώματός τους για οφειλές από επιχειρήσεις οι οποίες, με βάση το κριτήριο του ιδιώτη πιστωτή, θα έπρεπε να διεκδικηθούν μέσω της δικαστικής οδού.

6. Ως γνωστό, όταν το κράτος δε συμπεριφέρεται ως ιδιώτης πιστωτής, ο οποίος επιδιώκει να ανακτήσει το μεγαλύτερο δυνατό μέρος των ποσών που του οφείλονται, τότε παραχωρεί στην οφειλέτιδα επιχείρηση κρατική ενίσχυση, η οποία είναι ασύμβατη με τους κοινοτικούς κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

7. **Συμπερασματικά**, υπό το φως των νέων αυτών εξελίξεων, για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το κράτος να απολέσει το αγωγήτο δικαίωμά του σε περιπτώσεις οφειλών οι οποίες εμπίπτουν στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου για τις οποίες έχει ήδη επιδείξει

ανοχή θα πρέπει η κάθε Αρμόδια Αρχή να μελετήσει ενδελεχώς όλες τις προβληματικές περιπτώσεις και να ζητήσει **άμεσα νομική καθοδήγηση από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας** για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβεί για να διασφαλίσει τα δικαιώματά της, καθώς και για τα χρονικά περιθώρια που απομένουν, όπως, άλλωστε, θα έπραττε φυσιολογικά ο κάθε ιδιώτης πιστωτής, υπό τις ίδιες συνθήκες. Σημειώνεται, επιπλέον, ότι για να είναι εφικτή η έγκαιρη καταχώριση νομικών μέτρων από τη Νομική Υπηρεσία, **θα πρέπει να της αποσταλούν μέχρι τις 31/12/2012** λεπτομερείς εκθέσεις γεγονότων για όσες περιπτώσεις θα παραγραφεί το αγώγιμο δικαίωμα στις 30/06/2013.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων